

7.10.2015

EP-PE_TC1-COD(2014)0180

*****I**

EUROPAPARLAMENTETS STÅNDPUNKT

fastställd vid första behandlingen den 7 oktober 2015 inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2015/... om ändring av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget
(EP-PE_TC1-COD(2014)0180)

EUROPAPARLAMENTETS STÅNDPUNKT

fastställd vid första behandlingen den 7 oktober 2015

**inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2015/...
om ändring av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens
allmänna budget**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DENNA FÖRORDNING,

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 322,

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt
artikel 106a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av revisionsrättens yttrande¹,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet², och

¹ Yttrande nr 1/2015 av den 19 januari 2015 (EUT C 52, 13.2.2015, s. 1).

² Europaparlamentets ståndpunkt av den 7 oktober 2015.

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012¹ fastställer regler för upprättandet och genomförandet av Europeiska unionens allmänna budget. I synnerhet innehåller den även bestämmelser om offentlig upphandling. Direktiven 2014/23/EU² och 2014/24/EU³ antogs den 26 februari 2014 och därför bör förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 ändras så att hänsyn tas till dem för upphandlingar som unionens institutioner genomför för egen räkning.
- (2) Vissa definitioner bör läggas till och vissa tekniska förtydliganden bör göras för att se till att terminologin i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 är förenlig med den som används i direktiv 2014/23/EU och 2014/24/EU.
- (3) De åtgärder för offentliggörande som krävs före och efter ett upphandlingsförfarande bör förtydligas med avseende på kontrakt över respektive under de tröskelvärden som fastställs i direktiv 2014/24/EU.
- (4) Förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 bör innehålla en uttömmande förteckning över alla upphandlingsförfaranden som används av unionens institutioner oavsett upphandlingens tröskelvärden.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU av den 26 februari 2014 om tilldelning av koncessioner (EUT L 94, 28.3.2014, s. 1).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s.65).

- (5) På samma sätt som direktiv 2014/24/EU bör förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 tillåta att marknadsundersökningar görs innan ett upphandlingsförfarande inleds.
- (6) *Det bör dessutom förtydligas hur de upphandlande myndigheterna kan bidra till att skydda miljön och främja en hållbar utveckling, samtidigt som de sörjer för det bästa förhållandet mellan kvalitet och pris i sina kontrakt, i synnerhet genom att kräva särskild märkning och/eller genom användning av lämpliga tilldelningsmetoder.*
- (7) *För att se till att de ekonomiska aktörerna i samband med genomförandet av kontrakt uppfyller de miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter som fastställts i unionsrätten, nationell lagstiftning, kollektivavtal eller i de tillämpliga internationella sociala och miljörelaterade konventioner som anges i bilaga X till direktiv 2014/24/EU bör sådana skyldigheter ingå i de minimikrav som fastställts av den upphandlande myndigheten och bör integreras i de kontrakt som undertecknas av den upphandlande myndigheten.*

- (8) *I syfte att skydda unionens ekonomiska intressen bör ett enda system för tidig upptäckt och uteslutning inrättas av kommissionen, och reglerna om uteslutning från deltagande i upphandlingsförfaranden bör skärpas för att förbättra skyddet av dessa intressen.*
- (9) *Beslut om att utesluta ekonomiska aktörer från ■ deltagande i upphandlingsförfaranden eller åläggande av ekonomiska sanktioner och beslut om offentliggörande av tillhörande uppgifter bör fattas av berörd upphandlande myndighet med hänsyn till dess oberoende i administrativa frågor. I avsaknad av en slutgiltig dom eller ett slutgiltigt administrativt beslut och i fall som rör ett allvarligt kontraktsbrott bör den upphandlande myndigheten fatta sitt beslut med beaktande av rekommendationen från en panel på grundval av en preliminär rättslig bedömning av den berörda ekonomiska aktörens agerande. Panelen bör också fastställa varaktigheten för en uteslutning i de fall då denna inte har fastställts genom en slutgiltig dom eller ett slutgiltigt administrativt beslut.*
- (10) *Panelens roll bör vara att säkerställa en enhetlig tillämpning av detta system för uteslutning. Panelen bör bestå av en ständig ordförande, företrädare för kommissionen och en företrädare för den relevanta upphandlande myndigheten.*

- (11) *Den preliminära rättsliga bedömningen påverkar inte den bedömning av den ekonomiska aktörens agerande som medlemsstaternas behöriga myndigheter utför i enlighet med nationell lagstiftning. Panelens rekommendation liksom den upphandlande myndighetens beslut bör därför ses över efter anmälan av en sådan slutlig bedömning.*
- (12) ■ Förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 bör ange *de situationer* som föranleder uteslutning ■ .
- (13) Den upphandlande myndigheten bör ■ även utesluta ekonomiska aktörer som är föremål för en slutgiltig dom eller ett slutgiltigt administrativt beslut avseende allvarligt fel i yrkesutövningen, *avsiktlig eller oavsiktlig* underlåtenhet att betala socialförsäkringsavgifter eller skatt, bedrägerier *som riktar sig mot unionens allmänna budget (nedan kallad budgeten)*, korruption, deltagande i kriminell verksamhet, penningtvätt, finansiering av terrorism, terroristbrott, barnarbete eller andra former av människohandel eller *oriktigheter*. *Den bör också uteslutas i fall som avser ett allvarligt kontraktsbrott eller en konkurs.*
- (14) *När den upphandlande myndigheten fattar beslut om uteslutning eller ekonomiska sanktioner och om offentliggörandet av sådana beslut eller om avslag för en ekonomisk aktör bör den säkerställa överensstämmelse med proportionalitetsprincipen med särskild hänsyn till hur allvarlig situationen är, dess konsekvenser för budgeten, den tid som har förflutit sedan agerandet i fråga, hur länge detta pågick och hur ofta det upprepades, avsikten eller graden av försumlighet och graden av samarbete mellan den ekonomiska aktören och den relevanta behöriga myndigheten samt dess bidrag till undersökningen.*

- (15) *Den upphandlande myndigheten bör också ges möjlighet att utesluta en ekonomisk aktör när en fysisk eller juridisk person som antar ett obegränsat ansvar för de skulder som den ekonomiska aktören har befinner sig i konkurs eller i en liknande insolvenssituation eller när den fysiska eller juridiska personen underlåter att uppfylla sina skyldigheter att betala sociala avgifter eller skatter, om sådana situationer påverkar den ekonomiska aktörens finansiella situation.*
- (16) En ekonomisk aktör bör inte utgöra föremål för beslut om uteslutning om den *har visat sin tillförlitlighet* ■ *genom att vidta korrigerande åtgärder*. Denna möjlighet bör inte vara tillämplig vid de grävsta formerna av brott.
- (17) *Mot bakgrund av proportionalitetsprincipen är det nödvändigt att skilja mellan de fall där ekonomiska sanktioner kan utdömas som ett alternativ till uteslutning och de fall där den berörda ekonomiska aktörens agerande i syfte att få otillbörlig tillgång till unionsmedel är så allvarligt att det utöver uteslutning motiverar ekonomiska sanktioner för att uppnå en avskräckande verkan. Det är också nödvändigt att fastställa den lägsta och högsta ekonomiska sanktion som kan åläggas den upphandlande myndigheten.*

- (18) *Det är viktigt att understryka att möjligheten att tillämpa administrativa och/eller ekonomiska sanktioner som rättslig grund är oberoende av möjligheten att tillämpa kontraktsevenliga påföljder, såsom avtalsviten.*
- (19) *Uteslutningen bör tidsbegränsas på samma sätt som i direktiv 2014/24/EU och bör respektera proportionalitetsprincipen.*
- (20) *Det är nödvändigt att fastställa startdatum och varaktighet för preskriptionstiden för åläggande av administrativa sanktioner.*
- (21) *Det är viktigt att kunna förstärka den avskräckande effekt som uppnås genom uteslutning och ekonomiska sanktioner. I detta avseende bör den avskräckande effekten förstärkas av möjligheten att offentliggöra uppgifterna i samband med uteslutningen och/eller de ekonomiska sanktionerna med full hänsyn till bestämmelserna om skydd av personuppgifter i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001¹ och i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG². Detta bör bidra till att säkerställa att agerandet i fråga inte upprepas. Av rättssäkerhetsskäl och i enlighet med proportionalitetsprincipen bör det anges i vilka situationer som ett offentliggörande inte bör äga rum. I sin bedömning bör den upphandlande myndigheten ta hänsyn till eventuella rekommendationer från panelen. När det gäller fysiska personer bör personuppgifter endast offentliggöras i undantagsfall, när det är motiverat på grund av agerandets allvar eller dess inverkan på unionens ekonomiska intressen.*

¹ *Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).*

² *Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).*

- (22) *Informationen om en uteslutning eller en ekonomisk sanktion bör endast offentliggöras i fall som rör allvarligt fel i yrkesutövningen, bedrägeri, allvarliga brister när det gäller att uppfylla de viktigaste kraven i ett kontrakt som finansieras genom budgeten eller när det gäller en oriktighet.*
- (23) Uteslutningskriterierna bör tydligt skiljas från de kriterier som leder till att anbudet avvisas vid upphandlingen.
- (24) *Det är lämpligt att olika fall som vanligtvis går under benämningen "intressekonflikt" fastställs och hanteras omsorgsfullt. Begreppet "intressekonflikt" bör endast användas i fall då en tjänsteman eller en anställd vid en av unionens institutioner befinner sig i en sådan situation. Om en ekonomisk aktör försöker påverka ett förfarande på ett otillbörligt sätt eller komma åt konfidentiella uppgifter bör detta hanteras som "allvarligt fel i yrkesutövningen". Ekonomiska aktörer kan också befinna sig i en situation som gör att de på grund av yrkesmässiga intressekonflikter inte bör väljas ut för att genomföra ett kontrakt. Till exempel bör ett företag inte bedöma ett projekt i vilket det själv har deltagit, och inte heller bör en revisor granska räkenskaper vars riktighet denne tidigare själv har intygat.*

- (25) *Uppgifter om tidig upptäckt av risker och om administrativa sanktioner för ekonomiska aktörer bör centraliseras. För detta ändamål bör tillhörande uppgifter lagras i en databas som inrättas och drivs av kommissionen som ägare av det centraliserade systemet. Detta system bör fungera i full överensstämmelse med rätten till integritet och skydd av personuppgifter.*
- (26) *Även om kommissionen ansvarar för inrättandet och driften av systemet för tidigt upptäckt och uteslutning bör andra institutioner och organ, och alla enheter som genomför budgeten i enlighet med artiklarna 59 och 60 i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 delta i det systemet genom att översända relevanta uppgifter till kommissionen för att säkerställa tidig upptäckt av risker.*
- (27) Den *upphandlande myndigheten och* panelen bör garantera de ekonomiska aktörernas rätt till försvar. *Samma rättigheter bör ges till ekonomiska aktörer, inom ramen för en tidig upptäckt, om en åtgärd som utanordnaren avser att vidta kan ha negativ inverkan på den berörda ekonomiska aktörens rättigheter.* Vid bedrägerier, korruption och annan olaglig verksamhet som skadar unionens ekonomiska intressen men som ännu inte lett till att en slutgiltig dom meddelats bör *den upphandlande myndigheten och* panelen ha möjlighet att skjuta upp den ekonomiska aktörens möjlighet att yttra sig. Sådant uppskov bör bara motiveras när det finns tvingande berättigade skäl att bevara sekretessen i undersökningen.

I

- (28) *Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheterna och iakttar de principer som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i synnerhet behovet av att säkerställa påföljders laglighet och proportionalitet, rätten till ett effektivt rättsmedel och en opartisk domstol och rätten till försvar och rätten till integritet och skydd av personuppgifter.*
- (29) *Europeiska unionens domstol bör ges oinskränkt behörighet i fråga om tillämpningen av sanktioner som utdömts enligt den här förordningen, i enlighet med artikel 261 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).*
- (30) *I syfte att underlätta skyddet av unionens ekonomiska intressen inom samtliga förvaltningsformer, bör de enheter som deltar i genomförandet av budgeten genom delad och indirekt förvaltning när så är lämpligt beakta uteslutningar om vilka beslut fattats av upphandlande myndigheter på unionsnivå.*
- (31) I enlighet med direktiv 2014/24/EU bör *det* vid varje beställning *vara möjligt* att kontrollera *om en ekonomisk aktör är föremål för uteslutning*, tillämpa urvals- och tilldelningskriterierna samt att kontrollera överensstämmelsen med upphandlingsdokumenten. Därmed bör det vara möjligt att avvisa anbud i enlighet med tilldelningskriterierna utan att först behöva kontrollera uteslutnings- eller urvalskriterierna för anbudsgivaren.

- (32) Kontrakt bör tilldelas på grundval av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet enligt *artikel 67* i direktiv 2014/24/EU. *Det bör förtydligas att urvalskriterierna är nära kopplade till utvärderingen av anbudssökande eller anbudsgivare och att tilldelningskriterierna har en stark koppling till utvärderingen av anbudet.*
- (33) *Unionens offentliga upphandling bör säkerställa att unionens medel används på ett effektivt, transparent och ändamålsenligt sätt, och i detta hänseende bör elektronisk upphandling bidra till bättre användning av unionens medel och förbättrad tillgång till offentliga kontrakt för alla ekonomiska aktörer.*
- (34) Det bör förtydligas att varje förfarande bör bestå av ett *öppningsskede* och ett *utvärderingsskede*. En utvärdering bör alltid utmynna i ett beslut om tilldelning.

- (35) Eftersom kriterierna inte behöver tillämpas i någon särskild ordning behövs bestämmelser som ger avvisade anbudsgivare vars anbud uppfyller kraven möjlighet att på begäran få information om vilka egenskaper och relativa fördelar som kännetecknar det utvalda anbudet.
- (36) *Vid ramavtal med förnyad konkurrensutsättning är det lämpligt att göra undantag från skyldigheten att informera en uppdragstagare vars anbud inte valts ut om de egenskaper och relativa fördelar som kännetecknar det utvalda anbudet, eftersom mottagandet av sådan information av parter i samma ramavtal varje gång en förnyad konkurrensutsättning görs kan motverka den lojala konkurrensen mellan dessa parter.*
- (37) *Den upphandlande myndigheten bör kunna avbryta upphandlingsförfarandet innan kontraktet har undertecknats utan att de anbudssökande eller anbudsgivarna har rätt att kräva ersättning. Detta bör inte påverka situationer om den upphandlande myndigheten har agerat på ett sådant sätt att den kan vara skadeståndsansvarig i enlighet med de allmänna principerna i unionsrätten.*

- (38) *På samma sätt som i direktiv 2014/24/EU är det nödvändigt att klargöra under vilka omständigheter ett kontrakt får ändras under genomförandets gång utan ett nytt upphandlingsförfarande. I synnerhet kan inte exempelvis administrativa förändringar, generell övergång och tillämpning av tydliga och entydiga översynsklausuler eller alternativ ändra minimikraven i det ursprungliga förfarandet. Ett nytt upphandlingsförfarande bör krävas om väsentliga ändringar görs av det ursprungliga kontraktet, särskilt i fråga om omfattningen av och innehållet i parternas ömsesidiga rättigheter och skyldigheter, inbegripet fördelningen av immateriella rättigheter. Sådana ändringar visar att parterna har för avsikt att omförhandla viktiga kontraktsvillkor, särskilt om ändringarna skulle ha påverkat resultatet av förfarandet, om de hade ingått i det ursprungliga förfarandet.*
- (39) Möjligheten att kräva kontraktsgarantier för byggentreprenader, varuleveranser och komplicerade tjänster bör anges för att säkra fullgörandet av väsentliga kontraktsenliga krav i enlighet med sedvanlig praxis inom dessa sektorer och säkra fullgörandet av kontraktet under hela dess löptid.
- (40) Det är nödvändigt att införa möjligheten att avbryta genomförandet av kontrakt för att kontrollera huruvida väsentliga fel, oriktigheter eller bedrägerier har förekommit.

- (41) I syfte att fastsälla vilka tröskelvärden och förfaranden ■ som ska vara *tillämpliga* är det nödvändigt att förtydliga *huruvida* unionens institutioner, *genomförandeorgan och organ* ska *betraktas* som ■ upphandlande myndigheter. *De bör inte betraktas som upphandlande myndigheter i fall där de gör inköp från en inköpscentral. Dessutom utgör unionens institutioner en enda juridisk person och kan inte ingå kontrakt utan endast administrativa överenskommelser mellan sina avdelningar.*
- (42) Det är lämpligt att i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 införa en hänvisning till de båda tröskelvärden som fastställs i direktiv 2014/24/EU för byggentreprenader respektive för varuleveranser och tjänster. Tröskelvärdena bör även tillämpas på koncessionskontrakt för enkelhetens skull och med tanke på principen om sund ekonomisk förvaltning mot bakgrund av unionsinstitutionernas upphandlingsbehov. Den revidering av dessa tröskelvärden som föreskrivs i direktiv 2014/24/EU bör därför vara direkt tillämplig på upphandlingar som görs av unionens institutioner.
- (43) Det är nödvändigt att förtydliga hur frysningsperioden ska tillämpas.
- (44) Det är nödvändigt att förtydliga vilka ekonomiska aktörer som får delta i upphandling som görs av unionens institutioner beroende på var aktörerna har sitt säte och bestämmelserna bör uttryckligen tillåta även internationella organisationer att delta.

- (45) Tillämpningen av skäl för uteslutning bör utvidgas till även andra instrument för budgetens genomförande, såsom bidrag, priser till följd av tävlingar, finansieringsinstrument och betalda experter, även för budgetens genomförande *vid* indirekt förvaltning.
- (46) *Utarbetandet och antagandet av revisionsrättens särskilda rapporter bör göras vid lämplig tidpunkt utan att det inverkar på revisionsrättens oberoende att bestämma varaktigheten och tidpunkten för sina revisioner.*
- (47) *Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i förordning (EG) nr 45/2001 och avgav ett yttrande den 3 december 2014.*
- (48) *Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning för att säkerställa att de delegerade akterna kan tillämpas från och med början av budgetåret.*
- (49) Förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 ska ändras på följande sätt:

1. I *Artikel 58.8 ska ersättas med följande:*

”8. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om metoderna för genomförandet av budgeten, inklusive direkt förvaltning, utövande av befogenheter som delegerats till genomförandeorgan och särskilda bestämmelser om indirekt förvaltning tillsammans med internationella organisationer, med sådana organ som avses i artiklarna 208 och 209, med offentligrättsliga eller privaträttsliga organ som anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter, med organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat och som anförtrotts uppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap samt med personer som anförtrotts ansvaret för genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp. Kommissionen ska också ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på kriterierna för likställande av ideella organisationer med internationella organisationer.”

2. Artikel 60 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 2 första stycket ska led d ersättas med följande:

”d) tillämpa lämpliga regler och förfaranden för finansiering genom unionens medel i form av upphandling, bidrag, priser till följd av tävlingar och finansieringsinstrument, däribland de skyldigheter som anges i artikel 108.12.”.

b) *Punkt 3 ska ersättas med följande:*

”3. När de personer och enheter som anförtrotts uppgifter enligt artikel 58.1 c utför uppgifter som ingår i genomförandet av budgeten ska de förebygga, upptäcka, korrigera och meddela kommissionen oriktigheter och bedrägerier. De ska för detta ändamål i enlighet med proportionalitetsprincipen utföra förhands- och efterhandskontroller, vilka där så är lämpligt ska omfatta kontroller på plats av ett representativt och/eller riskbaserat urval transaktioner för att försäkra sig om att de åtgärder som finansierats med medel ur budgeten faktiskt har ägt rum och har genomförts korrekt. De ska också kräva tillbaka belopp som betalats ut på felaktiga grunder, utesluta från tillgång till unionsmedel eller ålägga ekonomiska sanktioner och inleda rättsliga förfaranden i detta avseende där så krävs.”

c) *Punkterna 7 och 8 ska ersättas med följande:*

- ”7. Punkterna 5 och 6 ska inte tillämpas på bidrag från unionen till enheter som är föremål för ett separat ansvarsfrihetsförfarande enligt artiklarna 208 och 209.*
- 8. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om indirekt förvaltning, inbegripet fastställandet av villkoren för indirekt förvaltning enligt vilka enheters eller personers system, regler och förfaranden ska vara likvärdiga med kommissionens, förvaltningsförklaringar och förenlighetsuttalanden, och förfaranden för granskning och godkännande av räkenskaper, skyldigheten att anmäla upptäckta bedrägerier och oriktigheter till kommissionen och uteslutande från unionsfinansiering av utgifter som gjorts i strid med tillämpliga regler samt åläggande av ekonomiska sanktioner.”*

(3) *Artikel 66.9 ska ändras på följande sätt:*

a) *Andra stycket ska ersättas med följande:*

"Av verksamhetsrapporten ska det framgå vilka resultat som uppnåtts genom åtgärderna i förhållande till de mål som ställts upp, vilka risker som är förenade med åtgärderna, vilka resurser som utnyttjas och effektiviteten och ändamålsenligheten hos systemen för intern kontroll, inbegripet en helhetsbedömning av kontrollernas kostnader och fördelar. Den ska även innehålla uppgifter om de övergripande resultaten av dessa åtgärder, samt en bedömning av i vilken utsträckning de godkända driftsutgifterna har bidragit till politiska resultat och skapat mervärde för unionen."

b) *Följande stycke ska läggas till:*

"De årliga verksamhetsrapporterna från utanordnare och, i förekommande fall, av institutionerna, organen och byråerna delegerade utanordnare ska offentliggöras på webbplatsen för respektive institution, byrå eller organ på ett lättillgängligt sätt senast den 1 juli varje år för det föregående året, med förbehåll för vederbörligen motiverade sekretess- och säkerhetshänsyn."

(4) *I artikel 99 ska följande punkt införas:*

"3a. Kommissionen ska årligen, i samband med förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet i enlighet med artikel 319 i EUF-fördraget på begäran överlämna sin årliga rapport om internrevisionen i den mening som avses i punkt 3 i den här artikeln med vederbörlig hänsyn till kraven på sekretess."

(5) Rubriken till avdelning V i del I ska ersättas med följande:

"AVDELNING V

OFFENTLIG UPPHANDLING OCH KONCESSIONER".

(6) Artikel 101 ska ersättas med följande:

"Artikel 101

Definitioner med avseende på denna avdelning

1. I denna avdelning avses med
 - a) *upphandling*: en eller flera upphandlande myndigheters anskaffning genom ett kontrakt av ■ byggtreprenader, varor eller tjänster **samt förvärv eller hyra av mark, befintliga fastigheter eller annan fast egendom** från ekonomiska aktörer som valts ut av dessa upphandlande myndigheter.
 - b) *offentligt kontrakt*: kontrakt mot ersättning som ingås skriftligen av en eller flera ekonomiska aktörer och en eller flera upphandlande myndigheter i den mening som avses i artiklarna 117 och 190, och som gäller tillhandahållande mot betalning av lös eller fast egendom eller tjänster, eller utförande av byggtreprenader, där betalningen helt eller delvis belastar budgeten.

Offentliga kontrakt kan avse

- i) fastigheter,

- ii) leverans av varor,
 - iii) byggentreprenader, eller
 - iv) tillhandahållande av tjänster.
- c) *koncessionskontrakt*: kontrakt mot ersättning som ingås skriftligen av en eller flera ekonomiska aktörer och en eller flera upphandlande myndigheter i den mening som avses i artiklarna 117 och 190, och som gäller utförande av byggentreprenader eller **tillhandahållande och** förvaltning av tjänster i utbyte mot ersättning (*koncession*). Ersättningen ska antingen bestå uteslutande av rätten att utnyttja byggentreprenaden och tjänsterna eller av denna rättighet samt betalning. Tilldelningen av en bygg- eller tjänstekoncession innebär att verksamhetsrisken vid utnyttjandet av dessa bygg- eller tjänstekoncessioner, som omfattar efterfrågerisken eller utbudsrisken eller bådadera, övergår på koncessionshavaren. Koncessionshavaren ska anses överta verksamhetsrisken om denne, vid normala verksamhetsförhållanden, inte är garanterad att få tillbaka de investeringar som gjorts och de kostnader som uppstått under utnyttjandet av bygg- och eller tjänstekoncessionen i fråga.
- d) *kontrakt*: offentligt kontrakt eller koncessionskontrakt.

- e) *ramavtal*: offentligt kontrakt som ingås mellan en eller flera ekonomiska aktörer och en eller flera upphandlande myndigheter i syfte att fastställa villkoren för tilldelningen av specifika kontrakt enligt det offentliga kontraktet under en viss tidsperiod, särskilt i fråga om tänkt pris och, i tillämpliga fall, uppskattad kvantitet.
- r) ***dynamiskt inköpssystem: en helt elektronisk process för köp av allmänt använda varor och tjänster.***
- g) *ekonomisk aktör*: varje fysisk eller juridisk person, ***inbegripet*** offentliga organ ***och grupper av sådana personer***, som erbjuder sig att leverera varor, utföra byggtreprenader eller tillhandahålla tjänster ***eller fast egendom***.
- h) *upphandlingsdokument*: dokument som utarbetas av den upphandlande myndigheten eller som denna hänvisar till för att beskriva eller fastställa innehållet i upphandlingen, däribland
- i) de åtgärder för offentliggörande som avses i artikel 103,
- ii) ***inbjudan att lämna anbud***,
- iii) ***kravspecifikationerna, som ska omfatta tekniska specifikationer och relevanta kriterier***, eller de beskrivande ***dokument*** vid en ***konkurrenspräglad dialog***,
- iv) ***utkastet till kontrakt*** ■ .

- i) *Slutgiltigt administrativt beslut: ett beslut av en administrativ myndighet som har slutgiltig och bindande verkan i enlighet med lagstiftningen i det land där den ekonomiska aktören är etablerad eller där den upphandlande myndigheten finns, eller i enlighet med tillämplig unionslagstiftning.*
- j) *inköpscentral: en upphandlande myndighet som tillhandahåller centraliserad inköpsverksamhet och eventuellt också stödverksamhet för inköp.*
- k) *anbudsgivare: en ekonomisk aktör som har lämnat ett anbud.*
- l) *anbudssökande: en ekonomisk aktör som har ansökt om att få eller inbjudits att lämna anbud vid ett selektivt förfarande, ett förhandlat förfarande under konkurrens, en konkurrenspräglad dialog, ett innovationspartnerskap, en projektävling eller ett förhandlat förfarande.*
- m) *leverantör: en ekonomisk aktör som har tagits upp i en förteckning över leverantörer som ska injudas att lämna anbudsansökningar eller anbud.*
- n) *underleverantör: en ekonomisk aktör som av en anbudssökande, anbudsgivare eller kontraktspart föreslagits fullgöra en del av ett kontrakt. Underleverantören har inget direkt rättsligt åtagande gentemot den upphandlande myndigheten.*

2. *Ett blandat kontrakt som avser två eller flera slag av upphandling (byggentreprenader, varor eller tjänster) eller koncessioner (bygg-eller tjänstekoncessioner) eller båda delarna ska tilldelas i enlighet med de bestämmelser som är tillämpliga på den typ av upphandlingsförfarande som är tillämpligt för kontraktsföremålet.*
3. Med undantag för artiklarna *105a*–108 ska denna avdelning inte tillämpas på bidrag eller på kontrakt avseende tekniskt bistånd enligt artikel 125.8 som ingås med EIB eller Europeiska investeringsfonden.
4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om *ytterligare* definitioner och räckvidden av offentliga kontrakt och koncessionskontrakt, *om tillämplig nomenklatur med hänvisning till den gemensamma terminologin vid offentlig upphandling, om blandade kontrakt, om ekonomiska aktörer samt om ramavtal och specifika kontrakt som baseras därpå, som täcker ramavtalens maximilängd samt tilldelning av och metoder för att genomföra specifika kontrakt som grundar sig på ramavtal som ingåtts med en enskild ekonomisk aktör respektive med flera ekonomiska aktörer.*

(7) Artikel 102 ska ändras på följande sätt:

a) punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. All upphandling ska ske med så brett deltagande som möjligt, utom i de fall då det förfarande som avses i artikel 104.1 d används.

Det uppskattade värdet på ett kontrakt får inte fastställas i syfte att kringgå tillämpliga regler, och en upphandling får inte heller delas upp i denna avsikt.

Den upphandlande myndigheten ska dela upp en upphandling i delar när så är lämpligt med tanke på en bred konkurrens."

b) följande punkt ska läggas till:

"3. Upphandlande myndigheter får inte använda ramavtal felaktigt eller på ett sådant sätt att de syftar till eller får till följd att förhindra, inskränka eller snedvrída konkurrensen."

(8) Artikel 103 ska ersättas med följande:

"Artikel 103

Åtgärder för offentliggörande

1. Vid förfaranden som avser belopp med ett värde som uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som avses i artikel 118.1 eller artikel 190 ska den upphandlande myndigheten i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra följande:
 - a) Ett meddelande om upphandling för att inleda ett förfarande, utom för det förfarande som avses i artikel 104.1 d.
 - b) Ett meddelande om tilldelning av kontrakt som anger resultatet av förfarandet.
2. Förfaranden som avser belopp under tröskelvärdena som avses i artikel 118.1 eller artikel 190 ska offentliggöras på lämpligt sätt.
3. Offentliggörandet av vissa uppgifter i samband med tilldelning av ett kontrakt får underlåtas om utlämnandet skulle äventyra tillämpning av lagen, strida mot allmänintresset, skada ekonomiska aktörers berättigade affärsintressen eller motverka sund konkurrens mellan aktörerna.
4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om kraven om utlysning av förfaranden *med hänsyn till deras värde i jämförelse med de tröskelvärden som avses i artikel 118.1, om den upphandlande myndighetens eventuella utlysning med full respekt för principen om icke-diskriminering och om offentliggörandet av meddelanden samt deras innehåll.*"

(9) Artikel 104 ska ersättas med följande:

"Artikel 104

Upphandlingsförfaranden

1. Upphandlingsförfaranden för tilldelning av koncessionskontrakt eller offentliga kontrakt, inklusive ramavtal, ska göras på något av följande sätt:
 - a) Öppet förfarande.
 - b) Selektivt förfarande, bland annat genom dynamiska inköpssystem.
 - c) Projekttävling.
 - d) Förhandlat förfarande, *även utan föregående offentliggörande*.
 - e) Konkurrenspräglad dialog.
 - f) Förhandlat förfarande under konkurrens.
 - g) Innovationspartnerskap.
 - h) Förfaranden för inbjudan att anmäla intresse.
2. *Vid öppna förfaranden får alla intresserade ekonomiska aktörer lämna anbud.*

- 3. Vid selektiva förfaranden, konkurrenspräglade dialoger, förhandlade förfaranden under konkurrens och innovationspartnerskap får alla ekonomiska aktörer lämna in en anbudsansökan genom att lämna de upplysningar som begärs av den upphandlande myndigheten. Den upphandlande myndigheten ska inbjuda alla anbudssökande som uppfyller urvalskriterierna och som inte befinner sig i någon av de situationer som anges i artiklarna 106 och 107 att lämna ett anbud.*

Trots vad som sägs i första stycket får den upphandlande myndigheten begränsa antalet anbudssökande som inbjuds att delta i förfarandet på grundval av objektiva och icke-diskriminerande urvalskriterier som ska anges i meddelandet om upphandling eller inbjudan att anmäla intresse. Antalet anbudssökande ska vara tillräckligt stort för att verklig konkurrens ska kunna garanteras.

- 4. Vid alla förfaranden som inbegriper förhandling ska den upphandlande myndigheten förhandla med anbudsgivarna om de ursprungliga och eventuella efterföljande anbuden eller delar därav, med undantag för de slutgiltiga anbuden, för att förbättra innehållet. De minimikrav och kriterier som specificeras i upphandlingsdokumenten ska inte vara föremål för förhandling.*

En upphandlande myndighet får tilldela ett kontrakt på grundval av det ursprungliga anbudet, utan förhandling, om den har angett i upphandlingsdokumenten att den förbehåller sig rätten att göra det.

5. Den upphandlande myndigheten får använda
- a) *det öppna eller det selektiva förfarandet för alla inköp,*
 - b) *sådana förfaranden som inbegriper en inbjudan att anmäla intresse för kontrakt som avser belopp under de tröskelvärden som anges i artikel 118.1 för att göra ett urval bland de anbudssökande som ska inbjudas att lämna anbud under kommande selektiva anbuds förfaranden, eller för att samla en förteckning över leverantörer som ska inbjudas att lämna anbudsansökningar eller anbud;*
 - c) *projekttävlingar för att få en ritning eller projektbeskrivning som utses av en jury till vinnande bidrag,*
 - d) *innovationspartnerskap för att utveckla en innovativ vara, tjänst eller byggentreprenad och därefter köpa denna vara, tjänst eller byggentreprenad,*

- e) *det förhandlade förfarandet under konkurrens eller konkurrenspräglad dialog för koncessionskontrakt, för de tjänstekontrakt som avses i bilaga XIV till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU*, i fall där endast ogiltiga eller oacceptabla anbud har lämnats vid ett öppet eller selektivt förfarande när det ursprungliga förfarandet väl har avslutats och i fall där detta kan berättigas av de särskilda omständigheterna med koppling bland annat till kontraktsföremålets beskaffenhet eller kontraktstypen enligt vad som beskrivs närmare i de delegerade akter som antas i enlighet med denna förordning,*
- f) *det förhandlade förfarandet för kontrakt som avser belopp under det tröskelvärde som avses i artikel 118.1 eller det förhandlade förfarandet som inte har föregåtts av ett offentliggörande, endast för särskilda typer av inköp som inte omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2014/24/EU och enligt tydligt definierade exceptionella omständigheter i enlighet med vad som fastställs i de delegerade akter som antas i enlighet med denna förordning.*
6. *Det dynamiska inköpssystemet ska under hela sin löptid vara öppet för alla ekonomiska aktörer som uppfyller urvalskriterierna.*

Den upphandlande myndigheten ska följa bestämmelserna för selektiva upphandlingsförfaranden via dynamiska inköpssystem.

7. *Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om typer av och ytterligare närmare arrangemang för upphandlingsförfaranden för tilldelning av sådana kontrakt som avses i punkt 1 med hänsyn till deras värde i jämförelse med de tröskelvärden som avses i artikel 118.1, om det minsta antalet anbudssökande som ska uppmanas att lämna anbud för varje typ av förfarande, om ytterligare villkor för användning av de olika förfarandena, om dynamiska inköpssystem och om ogiltiga eller oacceptabla anbud.*

* *Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65)."*

(10) *Följande artikel ska införas:*

"Artikel 104a

Interinstitutionell upphandling och gemensam upphandling

1. Om ett kontrakt eller ramavtal är av intresse för två eller fler institutioner, genomförandeorgan eller organ som avses i *artiklarna* 208 och 209, och alltid när det går att göra effektivitetsvinster, får de berörda upphandlande myndigheterna sköta upphandlingen och förvaltningen av därmed sammanhängande kontrakt eller ramavtal interinstitutionellt, under en av de upphandlande myndigheternas ledning.

Organ som inrättats av rådet inom ramen för Gusp enligt avdelning V i EU-fördraget får också delta i interinstitutionella förfaranden.

Villkoren i ett ramavtal är bara tillämpliga på de upphandlande myndigheter som angivits när upphandlingsförfarandet inleddes och de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet.

2. Om ett kontrakt eller ramavtal behövs för en gemensam åtgärd som genomförs av en institution och en eller flera upphandlande myndigheter från en medlemsstat får upphandlingsförfarandet genomföras gemensamt av institutionen och de upphandlande myndigheterna.

Gemensam upphandling får genomföras med Eftastater och unionens kandidatländer, om denna möjlighet uttryckligen föreskrivs i ett bilateralt eller multilateralt fördrag.

Vid gemensamma upphandlingsförfaranden ska de regler som gäller för institutionen tillämpas.

Om den andel som hänför sig till eller förvaltas av den upphandlande myndigheten i en medlemsstat uppgår till 50 % av värdet på kontraktet eller mer, samt i andra vederbörligen motiverade fall, får institutionen besluta att de förfaranderegler som den upphandlande myndigheten i medlemsstaten lyder under ska tillämpas på gemensam upphandling, förutsatt att dessa regler kan anses motsvara institutionens regler.

Institutionen och den upphandlande myndighet i en medlemsstat, Eftastat eller kandidatland till unionsmedlemskap som deltar i gemensam upphandling ska särskilt enas om de praktiska närmare arrangemangen för utvärdering av anbudsansökningar eller anbud och för tilldelningen av kontrakt, samt om vilken lagstiftning som ska vara tillämplig på kontraktet och vilken domstol som ska vara behörig att avgöra tvister.

3. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser för *interinstitutionell upphandling*.

(11) Artikel 105 ska ersättas med följande

"Artikel 105

Förberedelse av ett upphandlingsförfarande

1. Innan ett upphandlingsförfarande inleds får den upphandlande myndigheten genomföra en preliminär marknadsundersökning för att förbereda förfarandet.
2. I upphandlingsdokumenten ska den upphandlande myndigheten fastställa föremålet för upphandlingen genom att beskriva sina behov och de krav som ställs på de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas samt ange tillämpliga kriterier för *uteslutning, urval och tilldelning*. Den upphandlande myndigheten ska också ange kriterierna för fastställande av de minimikrav som ska uppfyllas av alla anbud. *Minimikraven ska inbegripa efterlevnad av tillämpliga miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter som fastställts i unionslagstiftningen, nationell lagstiftning, kollektivavtal eller i de tillämpliga internationella social- och miljö-rättsliga konventioner som anges i bilaga X till direktiv 2014/24/EU.*
3. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om innehållet i upphandlingsdokument, *i synnerhet för utkastet till kontrakt, om specifikationerna för miljömärkning, social märkning eller annan märkning, normer och standarder* samt om preliminära marknadsundersökningar.

(12) *Följande artikel ska införas:*

"Artikel 105a

Skydd av unionens ekonomiska intressen genom upptäckt av risker och tillämpning av administrativa sanktioner

1. I syfte att skydda unionens ekonomiska intressen ska kommissionen inrätta och driva ett system för tidig upptäckt och uteslutning.

Syftet med systemet ska vara att göra det lättare att

a) tidigt upptäcka hot mot unionens ekonomiska intressen,

b) utesluta en ekonomisk aktör som befinner sig i någon av de uteslutningssituationer som anges i artikel 106.1 och

c) ålägga ekonomiska aktörer ekonomiska sanktioner i enlighet med artikel 106.13.

2. Beslutet om uteslutning och/eller åläggande av ekonomiska sanktioner ska fattas av den upphandlande myndigheten. Ett sådant beslut ska grundas på en slutgiltig dom eller ett slutgiltigt administrativt beslut.

I de fall som avses i artikel 106.2, ska den upphandlande myndigheten dock hänskjuta ärendet till den panel som avses i artikel 108 i syfte att säkerställa en centraliserad bedömning av dessa situationer. I sådana fall ska den upphandlande myndigheten fatta sitt beslut på grundval av en preliminär rättslig bedömning med beaktande av rekommendationen från panelen.

Om den upphandlande myndigheten beslutar att frångå panelens rekommendation ska detta beslut motiveras inför panelen.

3. *I de fall som avses i artikel 107 ska den upphandlande myndigheten avvisa en ekonomisk aktör i ett visst förfarande."*

(13) Artikel 106 ska ersättas med följande:

"Artikel 106

Uteslutningskriterier och administrativa sanktioner

1. ***Den upphandlande myndigheten ska utesluta ekonomiska aktörer från deltagande i upphandlingsförfaranden som omfattas av denna förordning i följande fall:***
 - a) ***Den ekonomiska aktören befinner sig i konkurs eller är föremål för insolvens- eller likvidationsförfaranden, är ■ föremål för tvångsförvaltning, har ingått ackordsuppgörelse med borgenärer, har avbrutit sin näringsverksamhet, eller befinner sig i en motsvarande situation till följd av ett liknande förfarande enligt nationella lagar och andra författningar.***

■
 - b) ***Det har genom en slutgiltig dom eller ett slutgiltigt administrativt beslut fastställts att den ekonomiska aktören inte har fullgjort sina skyldigheter att betala skatt eller socialförsäkringsavgifter enligt rätten i etableringslandet eller i det land där den upphandlande myndigheten finns eller i det land där kontraktet ska fullgöras.***

- c) *Det har genom en slutgiltig dom eller ett slutgiltigt administrativt beslut fastställts att den ekonomiska aktören har gjort sig skyldig till ett allvarligt fel i yrkesutövningen genom att ha brutit mot lagar eller författningar eller de yrkesetiska regler som gäller för det yrke inom vilket denne är verksam, eller genom felaktigt agerande som inverkar på aktörens trovärdighet i professionellt avseende, om detta agerande inbegriper avsiktligt fel eller grov oaktsamhet, och särskilt genom att*
- i) *på ett bedrägligt sätt eller genom försummelse lämna vilseledande uppgifter som underlag för kontrollen av att det inte föreligger några grunder för uteslutning eller att urvalskriterierna är uppfyllda eller avseende fullgörandet av kontraktet,*
 - ii) *ingå en överenskommelse med andra ekonomiska aktörer i syfte att snedvrída konkurrensen,*
 - iii) *göra intrång i immateriella rättigheter,*
 - iv) *försöka påverka den upphandlande myndighetens beslutsfattande under upphandlingsförfarandet,*
 - v) *försöka erhålla konfidentiella uppgifter som kan ge otillbörliga fördelar under upphandlingsförfarandet.*

- d) *Det har genom en slutgiltig dom fastställts att den ekonomiska aktören gjort sig skyldig till*
- i) *bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen som utarbetades genom rådets akt av den 26 juli 1995**,
 - ii) *korrupktion enligt definitionen i artikel 3 i konventionen om kamp mot korrupktion som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i, som utarbetades genom rådets akt av den 26 maj 1997**, och artikel 2.1 i rådets rambeslut 2003/568/RIF*** liksom korrupktion enligt definitionen i rätten i det land där den upphandlande myndigheten finns eller där den ekonomiska aktören är etablerad eller där kontraktet ska fullgöras,*
 - iii) *deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF****,*

- iv) *penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG*****,*
 - v) *terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet enligt definitionen i artikel 1 respektive 3 i rådets rambeslut 2002/475/RIF*****, eller anstiftan av, medhjälp till eller försök att begå sådana brott, enligt artikel 4 i rambeslutet, eller*
 - vi) *barnarbete eller andra former av människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU*****,*
- e) *Den ekonomiska aktören har under fullgörandet av ett kontrakt som finansieras genom budgeten **brustit betydligt i uppfyllandet av sina huvudsakliga skyldigheter, vilket har lett till att kontraktet sagts upp i förtid eller till tillämpning av avtalsviten eller andra avtalsenliga påföljder eller har upptäckts i kontroller, granskningar eller utredningar som utförts av en utanordnare, Olaf eller revisionsrätten.***

*f) Det har genom en slutgiltig dom eller ett slutgiltigt administrativt beslut fastställts att den ekonomiska aktören har gjort sig skyldig till oegentligheter i den mening som avses i artikel 1.2 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95*****.*

- 2. I avsaknad av en slutgiltig dom eller, i förekommande fall, ett slutgiltigt administrativt beslut i de fall som avses i punkt 1 c, d och f eller i det fall som avses i punkt 1 e ska den upphandlande myndigheten utesluta den ekonomiska aktören på grundval av den preliminära rättsliga bedömningen av det agerande som avses i de punkterna, med beaktande av fastställda faktiska omständigheter eller andra slutsatser i rekommendationen från den panel som avses i artikel 108.*

Den preliminära bedömning som avses i första stycket påverkar inte den bedömning av den ekonomiska aktörens agerande som medlemsstaternas behöriga myndigheter utför i enlighet med nationell lagstiftning. Den upphandlande myndigheten ska utan dröjsmål ompröva sitt beslut att utesluta den ekonomiska aktören och/eller ålägga denne ekonomiska sanktioner när en slutgiltig dom eller ett slutgiltigt administrativt beslut har meddelats. Om det i den slutgiltiga domen eller det slutgiltiga administrativa beslutet inte anges hur länge uteslutningen ska vara, ska den upphandlande myndigheten fastställa detta på grundval av konstaterade fakta och slutsatser och med beaktande av rekommendationen från den panel som avses i artikel 108.

Om det i den slutgiltiga domen eller det slutgiltiga administrativa beslutet fastställs att den ekonomiska aktören är oskyldig till det agerande som omfattas av en preliminär rättslig bedömning på grundval av vilken aktören har uteslutits, ska den upphandlande myndigheten utan dröjsmål avbryta uteslutningen och/eller återbetala eventuella ekonomiska sanktioner som ålagts, beroende på vad som är lämpligt.

De fakta och slutsatser som avses i första stycket ska omfatta bland annat

- a) faktiska omständigheter som fastställts i samband med granskningar eller utredningar som utförts av revisionsrätten eller Olaf eller i samband med intern revision eller någon annan kontroll, revision eller granskning som utförts på utanordnarens ansvar,*
- b) icke slutgiltiga administrativa beslut som kan omfatta disciplinära åtgärder som vidtagits av det behöriga kontrollorgan som ansvarar för att kontrollera att yrkesetiska regler följs,*
- c) beslut av ECB, EIB, Europeiska investeringsfonden eller internationella organisationer,*
- d) kommissionsbeslut om överträdelser av unionens konkurrensregler eller nationella myndigheters beslut om överträdelser av unionens eller nationell konkurrensrätt.*

3. *Alla beslut som fattas av den upphandlande myndigheten enligt artikel 106–108 eller, i tillämpliga fall, rekommendationer från den panel som avses i artikel 108 ska vara förenliga med proportionalitetsprincipen och särskild hänsyn ska tas till hur pass allvarlig situationen är och till vilka effekter den kan ha på unionens ekonomiska intressen eller anseende, hur lång tid som förflutit sedan ägerandet i fråga, hur länge detta pågick och hur ofta det upprepades, avsikten eller graden av försumlighet, den begränsade summan i fråga för punkt 1 b i denna artikel eller eventuella andra förmildrande omständigheter, såsom den utsträckning i vilken den ekonomiska aktören samarbetat med berörd myndighet och den behöriga myndighetens bedömning av dess bidrag till utredningen, eller redogörelse för förekomsten av en utslutningssituation genom en sådan försäkran som avses i punkt 10 i denna artikel.*
4. *Den upphandlande myndigheten ska utsluta den ekonomiska aktören om en person som ingår i den ekonomiska aktörens förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan eller som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera vad gäller den ekonomiska aktören befinner sig i en eller flera av de situationer som avses i punkt 1 c–f. Den upphandlande myndigheten ska även utsluta en ekonomisk aktör om en fysisk eller juridisk person som övertar ett obegränsat ansvar för den ekonomiska aktörens skulder befinner sig i en eller flera av de situationer som avses i led a eller b i punkt 1.*

5. *Om budgeten genomförs under indirekt förvaltning med tredjeländer får kommissionen, i förekommande fall med beaktande av rekommendationen från den panel som avses i artikel 108, fatta ett beslut om uteslutning eller ålägga ekonomiska sanktioner i enlighet med villkoren i denna artikel, om det tredjeland som ålagts detta ansvar i enlighet med artikel 58.1 c har underlåtit att göra det. Detta ska inte påverka tredjelandets ansvar enligt artikel 60.3 att förebygga, upptäcka, korrigera och rapportera om oriktigheter och bedrägerier eller att fatta beslut om uteslutning eller ålägga ekonomiska sanktioner.*

6. *I de fall som avses i punkt 2 i denna artikel får den upphandlande myndigheten tillfälligt utesluta en ekonomisk aktör utan någon föregående rekommendation från den panel som avses i artikel 108, om den berörda ekonomiska aktörens deltagande i upphandlingsförfaranden skulle utgöra ett allvarligt, omedelbart hot mot unionens ekonomiska intressen. I sådana fall ska den upphandlande myndigheten omedelbart hänvisa fallet till panelen och fatta ett slutgiltigt beslut senast 14 dagar efter det att den erhållit panelens rekommendation.*

7. *Den upphandlande myndigheten ska, i förekommande fall med beaktande av rekommendationen från den panel som avses i artikel 108, inte utesluta en ekonomisk aktör från deltagande i upphandlingsförfaranden om*
- a) *den ekonomiska aktören har vidtagit korrigerande åtgärder enligt punkt 8 i denna artikel och därmed påvisat sin tillförlitlighet. Detta gäller inte i det fall som avses i punkt 1 d i denna artikel,*
 - b) *aktören är outhärlig för det fortsatta tillhandahållandet av tjänsten, under en begränsad tidsperiod och i väntan på korrigerande åtgärder enligt punkt 8 i denna artikel,*
 - c) *en sådan uteslutning skulle vara oproportionell på grundval av de kriterier som avses i punkt 3 i denna artikel.*

Dessutom ska punkt 1 a i denna artikel inte tillämpas på köp av varor till särskilt gynnsamma villkor, antingen hos en varuleverantör som slutgiltigt avslutar sin affärsverksamhet eller hos en god man eller en likvidator vid insolvensförfarande, offentligt ackord eller förfarande av liknande slag enligt nationell lagstiftning.

Om en ekonomisk aktör undantas från uteslutning i enlighet med första och andra styckena i denna punkt ska den upphandlande myndigheten ange skälen för detta och informera den panel som avses i artikel 108 om dessa skäl.

8. *De åtgärder som avses i punkt 7 för att avhjälpa en uteslutningssituation får bland annat inbegripa*
- a) *åtgärder för att fastställa hur de situationer som föranleder uteslutning uppstått samt konkreta tekniska, organisatoriska och personalrelaterade åtgärder inom den ekonomiska aktörens berörda affärsområde, vilka är lämpliga för att korrigera agerandet och förhindra att det inträffar igen,*
 - b) *bevis för att den ekonomiska aktören har vidtagit åtgärder för att kompensera eller åtgärda den skada som åsamkats unionens ekonomiska intressen genom de omständigheter som föranleder uteslutningssituationen,*
 - c) *bevis för att den ekonomiska aktören har betalat eller säkrat betalning av alla böter som en behörig myndighet ålagt eller av alla skatter eller socialförsäkringsavgifter som avses i punkt 1 b,*
9. *Den upphandlande myndigheten ska, i förekommande fall med beaktande av den reviderade rekommendationen från den panel som avses i artikel 108, utan dröjsmål ompröva sitt beslut att utesluta en ekonomisk aktör på eget initiativ eller på begäran av den ekonomiska aktören, om den senare har vidtagit korrigerande åtgärder som påvisar dennes tillförlitlighet eller har lagt fram nya uppgifter som visar att den uteslutningssituation som avses i punkt 1 i den här artikeln inte längre föreligger.*

10. En *anbudssökande eller anbudsgivare ska vid inlämnandet av sin anbudsansökan eller sitt anbud redogöra för huruvida* de befinner sig i någon av de situationer *som avses i punkt 1 i denna artikel eller i artikel 107 och i förekommande fall om de har vidtagit några korrigerande åtgärder* enligt punkt 7a i denna artikel. När så är lämpligt ska *den anbudssökande eller anbudsgivaren* tillhandahålla samma försäkran, *med underskrift* av en enhet vars kapacitet denne avser att utnyttja. Den upphandlande myndigheten får emellertid från dessa krav undanta kontrakt till mycket låga värden, *vilka ska definieras i de delegerade akter som antas i enlighet med artikel 210.*
11. När den upphandlande myndigheten så begär *och när det krävs för att förfarandet ska kunna genomföras korrekt ska den anbudssökande eller anbudsgivaren och den enhet vars kapacitet den anbudssökande eller anbudsgivaren avser att utnyttja* tillhandahålla
- a) lämpliga intyg från den anbudssökande, anbudsgivaren eller anbudsorganet om att ingen av de uteslutningssituationer som avses i punkt 1 föreligger,
 - b) uppgifter om de personer som ingår i förvaltnings-, lednings- eller kontrollorganet eller är behöriga att företräda, fatta beslut eller kontrollera vad gäller den anbudssökande, anbudsgivaren eller anbudsorganet *samt* lämpliga intyg om att ingen av dessa personer befinner sig i någon av de uteslutningssituationer som avses i punkt 1 *c–f.*
 - c) *lämpliga bevis för att fysiska eller juridiska personer som åtar sig obegränsat ansvar för den anbudssökande eller anbudsgivaren eller enheten inte befinner sig i någon av de uteslutningssituationer som avses i punkt 1a eller b.*

12. Den upphandlande myndigheten får också *tillämpa punkterna 1–11* i denna artikel *på* underleverantörer. *I sådant fall ska den upphandlande myndigheten begära att den anbudssökande eller anbudsgivaren ersätter underleverantörer eller enheter vars kapacitet de avser att utnyttja om de befinner sig i en uteslutningssituation.*
13. *För att uppnå en avskräckande verkan får den upphandlande myndigheten, i förekommande fall med beaktande av rekommendationen från den panel som avses i artikel 108, ålägga ekonomiska aktörer ekonomiska sanktioner, om de – utan att ha lämnat någon försäkran enligt punkt 10 i denna artikel – har försökt få tillgång till unionsmedel genom att delta i eller ansöka om att få delta i ett upphandlingsförfarande medan de befann sig i någon av nedanstående uteslutningssituationer:*
- a) *Vad gäller de situationer som avses i punkt 1 c, d, e och f i denna artikel, som ett alternativ till ett beslut om uteslutning av den ekonomiska aktören, i de fall en uteslutning vore oproportionell på grundval av de kriterier som avses i punkt 3 i denna artikel.*

- b) *Vad gäller de situationer som avses i punkt 1 c, d och e i denna artikel, utöver en uteslutning som är nödvändig för att skydda unionens ekonomiska intressen, om den ekonomiska aktören använt sig av ett systembetingat eller återkommande agerande i syfte att få otillbörlig tillgång till unionsmedel.*

De ekonomiska sanktionerna ska uppgå till mellan 2 % och 10 % av det totala värdet på kontraktet.

14. Uteslutningens varaktighet får inte överstiga

- a) den period som i förekommande fall fastställs i den slutgiltiga domen *eller det slutgiltiga administrativa beslutet av en medlemsstat,*
- b) fem år, i de fall som avses i *punkt 1 d,*
- c) tre år, i de fall som avses i *punkt 1 c, e och f.*

En ekonomisk aktör ska uteslutas så länge denne befinner sig i någon av de situationer som avses i *punkt 1 a eller b.*

15. Preskriptionstiden för att utesluta och/eller ålägga en ekonomisk aktör ekonomiska sanktioner ska vara fem år räknat från något av nedanstående:

- a) Datumet för det agerande som föranleder uteslutning eller, i fall av kontinuerligt eller upprepat agerande, det datum då agerandet upphörde, i de fall som avses i punkt 1 b, c, d och e i denna artikel.*
- b) Datumet för en slutgiltig dom vid en nationell domstol eller ett slutgiltigt administrativt beslut i de fall som avses i punkt 1 b, c och d i denna artikel.*

Preskriptionstiden ska avbrytas av varje åtgärd som kommissionen, Olaf, den panel som avses i artikel 108 eller någon enhet som deltar i genomförandet av budgeten underrättar den ekonomiska aktören om och som rör utredningar eller juridiska förfaranden. En ny preskriptionstid ska börja löpa dagen efter detta avbrott.

För tillämpningen av punkt 1 f i denna artikel ska den preskriptionstid för att utesluta och/eller ålägga en ekonomisk aktör ekonomiska sanktioner som anges i artikel 3 i förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 gälla.

Om den ekonomiska aktörens agerande faller inom ramen för flera av de grunder som anges i punkt 1 i denna artikel ska preskriptionstiden för den allvarligaste av dessa grunder gälla.

16. *I de fall som avses i punkt 1 c, d, e och f i denna artikel ska kommissionen, med förbehåll för den upphandlande myndighetens beslut, på sin webbplats offentliggöra nedanstående information om uteslutningen och, i förekommande fall, de ekonomiska sanktionerna, om så krävs för att förstärka uteslutningsbeslutets och/eller de ekonomiska sanktionernas avskräckande verkan:*

- a) *Den berörda ekonomiska aktörens namn.*
- b) *Uteslutningssituationen, genom hänvisning till punkt 1 i denna artikel.*
- c) *Uteslutningens varaktighet och/eller beloppet för de ekonomiska sanktionerna.*

Om beslutet om uteslutning och/eller ekonomiska sanktioner har fattas på grundval av en bedömning av preliminär rättslig effekt enligt punkt 2 i denna artikel ska offentliggörandet innehålla uppgift om att det inte finns någon slutgiltig dom eller, i förekommande fall, något slutgiltigt administrativt beslut, beroende vad som är tillämpligt. I sådana fall ska information om eventuella överklaganden – inklusive status och resultat – samt alla omprövade beslut av den upphandlande myndigheten offentliggöras utan dröjsmål. Om ekonomiska sanktioner har ålagts ska offentliggörandet dessutom innehålla uppgift om huruvida dessa har betalats.

Beslutet om att offentliggöra informationen ska fattas av den upphandlande myndigheten antingen till följd av den slutgiltiga domen i ärendet eller, i förekommande fall, det slutgiltiga administrativa beslutet, eller till följd av rekommendationen från den panel som avses i artikel 108, beroende på vad som är tillämpligt. Beslutet får verkan tre månader efter det att den ekonomiska aktörerna har underrättats.

Informationen ska vara offentlig och ska tas bort så snart uteslutningsperioden löpt ut. Vid ekonomiska sanktioner ska den offentliggjorda informationen tas bort sex månader efter det att betalning erlagts.

I enlighet med förordning (EG) nr 45/2001 ska den upphandlande myndigheten, när det är fråga om personuppgifter, informera den ekonomiska aktören om dennes rättigheter enligt bestämmelserna om uppgiftsskydd och om vilka förfaranden som gäller för att utöva dessa rättigheter.

17. Den information som avses i punkt 16 i denna artikel ska inte offentliggöras om någon av nedanstående omständigheter råder:

a) Det är nödvändigt att bevara sekretessen i en utredning eller i nationella rättsliga förfaranden.

- b) *Offentliggörandet skulle åsamka den ekonomiska aktören oproportionell skada eller på annat sätt vara oproportionellt på grundval av proportionalitetskriterierna i punkt 3 i denna artikel och de ekonomiska sanktionernas belopp.*
- c) *Det rör sig om en fysisk person, såvida inte offentliggörandet av dessa uppgifter i undantagsfall är motiverat bland annat på grund av agerandets allvar och dess inverkan på unionens ekonomiska intressen; i sådana fall ska beslutet om offentliggörande av personuppgifter fattas med beaktande av rätten till integritet och övriga rättigheter som fastställs i förordning (EG) nr 45/2001.*

18. *Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om innehållet i den försäkran som avses i punkt 10 i denna artikel, på de intyg som avses i punkt 11 a i denna artikel om att en ekonomisk aktör inte befinner sig i någon uteslutningssituation, även med hänvisning till det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet enligt definitionen i artikel 59.2 i direktiv 2014/24/EU, och om de situationer där den upphandlande myndigheten får/inte får kräva att en sådan försäkran eller ett sådant intyg ska lämnas.*

* *EGT C 316, 27.11.1995, s. 48.*

** *EGT C 195, 25.6.1997, s. 1.*

*** *Rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn (EUT L 192, 31.7.2003, s. 54).*

**** *Rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet (EGT L 300, 11.11.2008, s. 42).*

***** *Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för*

penningtvätt och finansiering av terrorism (EUT L 309, 25.11.2005, s. 15).

***** *Rådets rambeslut 2002/475/RIF av den 13 juni 2002 om bekämpande av terrorism (EGT L 164, 22.6.2002, s. 3).*

***** *Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF (EUT L 101, 15.4.2011, s. 1).*

***** *Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1)."*

(14) Artikel 107 ska ersättas med följande:

"Artikel 107

Avvisande av anbud

1. ***Den upphandlande myndigheten*** ska inte tilldela kontrakt ■ för ett visst ***upphandlingsförfarande*** till ekonomiska aktörer som
 - a) befinner sig i ***en uteslutningssituation som fastställts i enlighet med artikel 106 ■***,
 - b) har lämnat vilseledande uppgifter angående uppfyllande av de krav som ställs ***för att delta*** i förfarandet ***eller har underlåtit att lämna uppgifterna***,
 - c) tidigare har deltagit i utarbetandet av upphandlingsdokument om detta leder till en snedvridning av konkurrensen som inte kan avhjälpas på annat sätt.
2. ***Innan den upphandlande myndigheten fattar något beslut om att avvisa en ekonomisk aktörs anbud avseende ett visst förfarande ska myndigheten ge den ekonomiska aktören möjlighet att yttra sig, såvida avvisandet inte har motiverats i enlighet med punkt 1 a, i form av ett uteslutningsbeslut som fattats med avseende på den ekonomiska aktören, efter det att dennes yttrande behandlats.***
3. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om åtgärder som behövs för att undvika en snedvridning av konkurrensen, samt om förklaringar och stöd för att en ekonomisk aktör inte befinner sig i någon av de situationer ■ som anges i punkt 1 i denna artikel."

(15) Artikel 108 ska ersättas med följande:

"Artikel 108

System för tidig upptäckt och uteslutning

1. *Uppgifter som utbyts inom ramen för det system för tidig upptäckt och uteslutning som avses i artikel 105a i denna förordning ska centraliseras i en databas som inrättats av kommissionen och ska behandlas i fullständig överensstämmelse med rätten till integritet och övriga rättigheter som fastställs i förordning (EG) nr 45/2001 (nedan kallad databasen).*

Uppgifter ska föras in i databasen av den berörda upphandlande myndigheten inom ramen för dess pågående upphandlingsförfaranden och befintliga kontrakt efter det att den berörda ekonomiska aktören har underrättats. Sådant meddelande får i undantagsfall skjutas upp, om det föreligger tvingande berättigade skäl att bevara sekretessen i en utredning eller nationella rättsliga förfaranden, till dess sådana tvingande berättigade skäl att bevara sekretessen inte längre föreligger.

I enlighet med förordning (EG) nr 45/2001 ska ekonomiska aktörer som omfattas av systemet för tidig upptäckt och uteslutning på begäran till kommissionen ha rätt att få information om vilka uppgifter som lagrats i databasen.

Om några uppgifter har rättats, utplånats eller ändrats ska uppgifterna i databasen där så är lämpligt uppdateras. Uppgifterna ska endast offentliggöras i enlighet med artikel 106.16 och 106.17 i denna förordning.

2. Det system för tidig upptäckt av hot mot unionens ekonomiska intressen *som avses i artikel 105a.1 a* i denna förordning bygger på uppgifter som lämnas till *kommissionen* av någon av följande:
- a) Olaf, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013*, om en av Olafs pågående utredningar visar att det kan vara lämpligt att vidta säkerhetsåtgärder för att skydda unionens ekonomiska intressen, *med vederbörlig hänsyn till respekten för processuella och grundläggande rättigheter och skyddet av visselblåsare.*
 - b) En utanordnare vid kommissionen, eller *vid ett europeiskt kontor som inrättats av kommissionen* eller ett genomförandeorgan vid misstanke om allvarligt fel i yrkesutövningen, oriktigheter, bedrägeri, *korrupktion* eller grovt kontraktsbrott.
 - c) En annan institution eller *ett annat europeiskt organ* eller *byrå än de som avses i led b i denna punkt* eller ett organ vid misstanke om allvarligt fel i yrkesutövningen, oriktigheter, bedrägeri, *korrupktion* eller grovt kontraktsbrott.
 - d) *Enheter som genomför budgeten i enlighet med artikel 59 i denna förordning, i fall där bedrägerier och/eller oriktigheter har upptäckts, där så krävs enligt sektorsspecifika bestämmelser.*
 - e) *Enheter som genomför budgeten i enlighet med artikel 60 i denna förordning, i fall där bedrägerier och/eller oriktigheter har upptäckts.*

3. *Med undantag för där uppgifter ska lämnas in i enlighet med sektorsspecifika bestämmelser ska de uppgifter som ska överlämnas i enlighet med punkt 2 i denna artikel inbegripa följande:*
- a) *Uppgift om den berörda ekonomiska aktörens identitet.*
 - b) *En sammanfattning av de risker som iakttagits eller av föreliggande fakta.*
 - c) *Uppgifter som skulle kunna vara till hjälp för utanordnare vid genomförande av kontroller enligt punkt 4 i den här artikeln eller ett beslut om uteslutning enligt artikel 106.1 eller 106.2 eller ett beslut om åläggande av ekonomiska sanktioner enligt artikel 106.13.*
 - d) *I tillämpliga fall, alla eventuella särskilda åtgärder som krävs för att säkra de överlämnade uppgifternas konfidentialitet, inbegripet åtgärder för att säkra bevisning för att skydda utredningen eller de nationella rättsliga förfarandena.*

4. ***Kommissionen ska utan dröjsmål överlämna de uppgifter som avses i punkt 3 i denna artikel till sina egna och genomförandeorganens utanordnare och samt utanordnarna för övriga institutioner, organ och europeiska kontor och byråer för att de ska kunna genomföra nödvändiga kontroller angående pågående upphandlingsförfaranden och befintliga kontrakt.***

För att utföra denna kontroll ska den behörige utanordnaren utöva sina befogenheter enligt artikel 66 och får inte gå utöver det som fastställs i upphandlingsdokumentens villkor och krav och kontraktsbestämmelserna.

Lagringstiden för de uppgifter som överlämnats i enlighet med punkt 3 i denna artikel får inte överstiga ett år. Om den upphandlande myndigheten under denna period begär att panelen ska utfärda en rekommendation i ett utslutningsärende får lagringstiden förlängas fram till dess att den upphandlande myndigheten har fattat ett beslut.

5. *Den upphandlande myndigheten får endast fatta beslut om uteslutning och/eller åläggande av ekonomiska sanktioner eller om offentliggörande av tillhörande uppgifter efter att ha erhållit panelens rekommendation, om beslutet grundas på en sådan bedömning av preliminär rättslig effekt som avses i artikel 106.2.*
6. *Panelen ska sammankallas på begäran av någon av de upphandlande myndigheter som avses i artikel 117.*
7. *Panelen ska bestå av*
 - a) *en ständig oberoende ordförande på hög nivå,*
 - b) *två företrädare för kommissionen i egenskap av systeminnehavare – vilka ska ge uttryck för en gemensam ståndpunkt,*
 - c) *en företrädare för den begärande upphandlande myndigheten.*

Panelen ska vara sammansatt för att säkerställa lämplig juridisk och teknisk expertis.

Panelen ska bistås av ett ständigt sekretariat som ska tillhandahållas av kommissionen och som ska sköta den kontinuerliga förvaltningen av panelen.

8. Följande förfarande *ska tillämpas inför panelen*:
- a) *Den begärande upphandlande myndigheten* ska överlämna ärendet till panelen tillsammans med nödvändiga uppgifter *enligt punkt 3 i denna artikel, de fakta och slutsatser som avses i artikel 106.2* samt uppgift om den *påstådda* uteslutningssituationen.
 - b) Panelen ska utan dröjsmål informera *den ekonomiska aktören* om föreliggande fakta, inbegripet preliminär rättslig bedömning, som skulle kunna utgöra en sådan uteslutningssituation som avses i artikel 106.1 *c, d, e eller f* och/eller leda till ekonomiska sanktioner. *Panelen ska samtidigt lämna samma uppgifter till övriga upphandlande myndigheter.*
 - c) *Innan panelen utfärdar någon rekommendation* ska den ge den ekonomiska aktören *och de underrättade upphandlande myndigheterna* möjlighet att **■** yttra sig. *Den ekonomiska aktören och de underrättade upphandlande myndigheterna ska ha minst 15 dagar på sig att yttra sig.*

- d) I undantagsfall kan den underrättelse som avses i led b i **denna punkt** och den möjlighet som avses i led c, i de fall som anges i artikel 106.1 d och f skjutas upp om det föreligger tvingande berättigade skäl att bevara sekretessen i utredningen eller i nationella rättsliga förfaranden, **till dess sådana tvingande berättigade skäl inte längre föreligger.**
- e) Om den **upphandlande myndighetens** begäran bland annat bygger på uppgifter från Olaf, ska **Olaf** samarbeta med panelen i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013, **med vederbörlig hänsyn tagen till respekten för processuella och grundläggande rättigheter och skyddet av visselblåsare.**
- f) **Panelen ska anta sin rekommendation inom 45 dagar från det att begäran mottogs av den upphandlande myndigheten. När panelen begär ytterligare uppgifter från den ekonomiska aktören, ska denna period förlängas med upp till 15 dagar. I vederbörligen motiverade undantagsfall kan panelen ytterligare förlänga tidsfristen för att anta rekommendationen med upp till en månad. Om den ekonomiska aktören underlåter att yttra sig eller lämna begärda uppgifter inom den tidsfrist som anges får panelen anta rekommendationen.**

9. *Panelens rekommendation om uteslutning och/eller åläggande av ekonomiska sanktioner ska i tillämpliga fall innehålla nedanstående:*
- a) *De fakta eller slutsatser som avses i artikel 106.2 samt uppgift om deras preliminära rättsliga bedömning.*
 - b) *En bedömning av behovet av att ålägga ekonomiska sanktioner och det belopp dessa uppgår till.*
 - c) *En bedömning av behovet av att utesluta den berörda ekonomiska aktören och i så fall hur länge.*
 - d) *En bedömning av behovet av att offentliggöra uppgifterna om den ekonomiska aktör som utesluts och/eller åläggs ekonomiska sanktioner.*
 - e) *En bedömning av de korrigerande åtgärder som den ekonomiska aktören har vidtagit, i förekommande fall.*

Om den upphandlande myndigheten planerar att fatta ett stängare beslut än vad panelen har rekommenderat ska myndigheten se till att beslutet fattas med vederbörlig hänsyn till rätten att höras och till bestämmelserna om skydd av personuppgifter.

10. Panelen ska se över sin rekommendation under uteslutningsperioden på begäran av den upphandlande myndigheten i de fall som avses i artikel 106.9 eller efter meddelande av en slutgiltig dom eller ett slutgiltigt administrativt beslut där skälen för uteslutning fastställs, där en sådan dom eller ett sådant beslut inte fastställer uteslutningens varaktighet, i enlighet med artikel 106.2 andra stycket.

Panelen ska utan dröjsmål underrätta den begärande upphandlande myndigheten om den reviderade rekommendationen, varefter den upphandlande myndigheten ska ompröva sitt beslut.

11. Europeiska unionens domstol ska ha oinskränkt behörighet att ompröva ett beslut varigenom den upphandlande myndigheten utesluter en ekonomisk aktör och/eller ålägger denne ekonomiska sanktioner, vilket även inbegriper att förkorta eller förlänga uteslutningens varaktighet och/eller upphäva, minska eller öka de ekonomiska sanktionerna.

12. Alla enheter som deltar i genomförandet av budgeten i enlighet med artikel 58 ska av kommissionen beviljas tillgång till uppgifterna om beslut om uteslutning enligt artikel 106 för att de ska kunna kontrollera om det finns uppgifter om uteslutning i systemet, så att de kan beakta dessa uppgifter – på lämpligt sätt och på eget ansvar – när de tilldelar kontrakt under genomförandet av budgeten.

13. *Som del av kommissionens årsrapport till Europaparlamentet och rådet enligt artikel 325.5 i EUF-fördraget ska kommissionen tillhandahålla sammanställd information om de beslut som fattas av de upphandlande myndigheterna enligt artiklarna 105a–108 i denna förordning. Rapporten ska också tillhandahålla ytterligare information om eventuella beslut som fattats av de upphandlande myndigheterna enligt artikel 106.7b och artikel 106.17 i denna förordning samt om eventuella beslut av de upphandlande myndigheterna om att avvika från panelens rekommendation i enlighet med artikel 105a.2 tredje stycket i denna förordning.*

Den information som avses i första stycket i denna punkt ska tillhandahållas med vederbörlig hänsyn till kraven på sekretess och får framför allt inte möjliggöra identifiering av den berörda ekonomiska aktören.

14. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om det system som ska skydda unionens ekonomiska intressen, inbegripet dess *databas och* standardiserade förfaranden **■**, om panelens organisation *och sammansättning*, om *utnämningen av dess ordförande och om dennes oberoende samt om förebyggande och hantering av intressekonflikter som gäller ordföranden och panelens medlemmar.*

* *Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1)."*

(16) *Artikel 109 ska utgå.*

(17) *Artikel 110 ska ersättas med följande:*

"Artikel 110

Tilldelning av kontrakt

1. Kontrakt ska tilldelas i enlighet med tilldelningskriterierna, förutsatt att den upphandlande myndigheten kontrollerat följande kumulativa villkor:
 - a) Att anbudet uppfyller de minimikrav som anges i upphandlingsdokumenten.
 - b) Att den anbudssökande eller anbudsgivaren inte ska uteslutas enligt artikel 106 eller avvisas enligt artikel 107.
 - c) Att den anbudssökande eller anbudsgivaren uppfyller de urvalskriterier som angivits i upphandlingsdokumenten ***och inte befinner sig i någon intressekonflikt som kan inverka negativt på fullgörandet av kontraktet.***
2. ***Den upphandlande myndigheten ska tillämpa urvalskriterierna för att utvärdera den anbudssökandes eller anbudsgivarens kapacitet. Urvalskriterierna får endast gälla rättslig och regleringsmässig kapacitet att utöva yrkesverksamheten, den ekonomiska och finansiella kapaciteten samt den tekniska och yrkesmässiga kapaciteten.***
3. ***Den upphandlande myndigheten ska tillämpa urvalskriterierna för att utvärdera anbudet.***

4. Den upphandlande myndigheten ska tilldela kontrakt på grundval av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, *vilket ska ske genom en av tre tilldelningsmetoder: lägsta pris, lägsta kostnad eller bästa förhållande mellan pris och kvalitet.*

För metoden "lägsta kostnad" ska den upphandlande myndigheten använda en strategi för kostnadseffektivitet som tar hänsyn till livscykelkostnad.

För metoden "bästa förhållande mellan pris och kvalitet" ska den upphandlande myndigheten ta hänsyn till priset eller kostnaden och andra kvalitetskriterier med koppling till kontraktets föremål.

5. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om urvalskriterier, tilldelningskriterier, *inbegripet kvalitetskriterier* och det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet *liksom de metoder som används för att bedöma inköpets livscykelkostnad*. Kommissionen ska dessutom ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på de handlingar som styrker rättskapacitet, ekonomisk och finansiell kapacitet samt närmare bestämmelser om elektroniska auktioner och onormalt låga anbud."

(18) *Artikel 111 ska ersättas med följande:*

"Artikel 111

Inlämning, elektronisk kommunikation och utvärdering

1. Förfarandena för inlämning av anbud ska vara utformade så att det kan garanteras att verklig konkurrens råder och att anbudens innehåll förblir konfidentiellt till dess att de öppnas samtliga vid ett och samma tillfälle.
2. Kommissionen ska med hjälp av lämpliga metoder och genom tillämpning av artikel 95 se till att anbudsgivare får föra in anbudets innehåll och eventuella styrkande handlingar i ett elektroniskt format (e-upphandling), *utom i vederbörligen motiverade fall som anges i de delegerade akter som antas enligt artikel 210. Alla system för elektronisk kommunikation som används till stöd för kommunikation och informationsutbyten ska vara icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och driftskompatibla med allmänt använda informations- och kommunikationstekniska (IKT) produkter och får inte begränsa ekonomiska aktörers tillträde till upphandlingsförfarandet.*

Kommissionen ska regelbundet avge rapport till Europaparlamentet och rådet om hur genomförandet av denna punkt fortskrider.

3. Om det bedöms vara lämpligt och rimligt får den upphandlande myndigheten kräva att anbudsgivarna i förväg ställer en säkerhet som garanti för att anbudet inte dras tillbaka. ***Den begärda säkerheten ska stå i proportion till det uppskattade värdet på kontraktet och ska fastställas till en lämplig nivå för att förebygga diskriminering av olika ekonomiska aktörer.***
4. Den upphandlande myndigheten ska öppna alla anbudsansökningar och anbud. Den ska emellertid avvisa
 - a) anbudsansökningar ***och anbud*** som inkommit efter utsatt frist ***utan att öppna dem,***
 - b) anbud ■ som inte var förseglade när de inkom, ***utan att undersöka deras innehåll.***
5. Den upphandlande myndigheten ska utvärdera alla anbudsansökningar eller anbud som inte avvisats i öppningsskedet enligt punkt 4 med hjälp av de kriterier som anges i upphandlingsdokumenten i syfte att ***tilldela*** kontrakt eller ***genomföra*** en elektronisk auktion.

6. *Anbudsansökningar och anbud som inte uppfyller samtliga minimikrav i upphandlingsdokumentet ska avvisas.*

Utvärderingskommittén eller den upphandlande myndigheten ska, utom i vederbörligen motiverade fall, uppmana anbudssökande eller anbudsgivare att tillhandahålla ytterligare material eller handlingar som saknas i syfte att förtydliga underlagshandlingarna för uteslutnings- och urvalskriterierna, eller förklara ett onormalt lågt anbud, inom den tidsfrist som den anger.

7. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om tidsfristen för inlämning av anbud och anbudsansökningar, tillgång till upphandlingsdokument, tidsfrister för att lämna ytterligare upplysningar, tidsfrister i brådskande fall samt *kommunikationsmedel* för att lämna anbud och elektroniska kataloger, *detaljerade bestämmelser avseende tekniska och rättsliga krav på system för elektroniskt utbyte och om undantag från användningen av elektronisk inlämning av anbud i vederbörligen motiverade fall.* Kommissionen ska vidare ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på *närmare bestämmelser om* möjligheten att begära säkerhet för anbudet *och om villkoren för att göra anspråk på och frisläppa garantin*, öppna och utvärdera anbud och anbudsansökningar samt om inrättandet av öppningskommittéer och utvärderingskommittéer och *om deras sammansättning.*"

(19) *Artikel 112 ska ersättas med följande:*

"Artikel 112

Kontakter under upphandlingsförfarandet

1. Medan upphandlingsförfarandet pågår får kontakter mellan de anbudssökande eller anbudsgivarna och den upphandlande myndigheten endast ske på ett sätt som säkerställer öppenhet, likabehandling **och god förvaltning enligt artikel 96**. Sedan fristen för inlämning av anbud har löpt ut **ska den upphandlande myndigheten kontakta anbudsgivaren i syfte att rätta uppenbara skrivfel eller begära bekräftelse av ett specifikt eller tekniskt inslag, utom i vederbörligen motiverade fall. Ovannämnda kontakter liksom övriga eventuella** kontakter ska inte leda till att upphandlingsdokumenten ändras eller till väsentliga ändringar av villkoren i det lämnade anbudet, utom om detta är uttryckligen tillåtet enligt ett upphandlingsförfarande som anges i artikel 104.1.
2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare regler om tillåtna **och erfordrade kontakter** mellan den upphandlande myndigheten och anbudssökande eller anbudsgivare under upphandlingsförfarandet."

(20) *Artikel 113 ska ersättas med följande:*

"Artikel 113

*Beslut om tilldelning samt information till anbudssökande **eller** anbudsgivare*

1. Den ansvariga utanordnaren ska avgöra vem som ska tilldelas kontraktet, utifrån de urvals- och tilldelningskriterier som anges i upphandlingsdokumenten.
2. Den upphandlande myndigheten ska informera alla anbudssökande och anbudsgivare vars anbudsansökningar eller anbud avvisats om orsaken till detta samt längden på den frysningsperiod som avses i artikel 118.2.

När specifika kontrakt tilldelas via ett ramavtal med förnyad konkurrensutsättning ska den upphandlande myndigheten informera anbudsgivarna om resultatet av utvärderingen.

3. Alla anbudsgivare som inte befinner sig i någon uteslutningssituation och vars anbud uppfyller kraven i upphandlingsdokumenten ska, om de skriftligen begär det, få information från den upphandlande myndigheten om följande:
 - a) ■ Namn på den anbudsgivare – ***eller, vid ramavtal, de anbudsgivare*** – som tilldelats kontraktet ***och***, utom vid specifika kontrakt inom ramavtal med förnyad konkurrensutsättning, ***egenskaper och relativa fördelar som kännetecknar det utvalda anbudet, betalat pris eller kontraktsvärde, beroende på vad som är lämpligt.***

b) Hur förhandlingarna och dialogen med anbudsgivarna förlöper.

Den upphandlande myndigheten får dock besluta att hålla inne vissa uppgifter om utlämnandet skulle äventyra tillämpning av lagen, strida mot allmänintresset, skada offentliga eller privata ekonomiska aktörers berättigade kommersiella intressen eller *motverka* lojal konkurrens mellan dem.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om *kraven på och innehållet i* utvärderingsrapporten *och* tilldelningsbeslutet samt *om* information till anbudssökande och anbudsgivare."

(21) *Artikel 114 ska ersättas med följande:*

"Artikel 114

Avbrytande av upphandlingsförfarandet

Fram till dess att ett kontrakt undertecknats ska den upphandlande myndigheten ha rätt att avbryta upphandlingsförfarandet utan att anbudssökande eller anbudsgivare kan göra anspråk på någon ersättning.

Sådana beslut ska motiveras, och anbudsgivarna och de anbudssökande ska underrättas snarast möjligt. ■ "

(22) Följande artikel ska införas:

"Artikel 114a

Fullgörande och ändring av kontraktet

1. Fullgörandet av kontraktet får inte inledas förrän det har undertecknats.
2. Ändringar i ett kontrakt eller ett ramavtal ■ får göras av den upphandlande myndigheten endast i *de* fall som anges i *punkt 3*, förutsatt att dessa ■ ändringar inte påverkar kontraktsföremålet.
3. *Ett kontrakt eller ett specifikt kontrakt inom ett ramavtal kan ändras utan något nytt upphandlingsförfarande i följande fall:*
 - a) *För kompletterande byggtreprenader, tjänster eller varor från den ursprungliga kontraktsparten som har blivit nödvändiga och som inte ingick i den ursprungliga upphandlingen, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:*
 - i) *Ett byte av kontraktspart kan inte göras av tekniska skäl kopplade till krav på utbytbarhet eller kompatibilitet med redan befintlig utrustning, tjänster eller installationer.*

- ii) *Ett byte av kontraktspart skulle medföra betydligt större omkostnader för den upphandlande myndigheten.*
 - iii) *Eventuella prisökningar, inbegripet det samlade nettovärdet av successiva ändringar, är inte högre än 50 % av det ursprungliga kontraktsvärdet.*
- b) *Om följande villkor är uppfyllda:*
- i) *Behovet av ändring har uppstått till följd av omständigheter som en omdömesgill upphandlande myndighet inte kunnat förutse.*
 - ii) *Inga prisökningar överstiger 50 % av det ursprungliga kontraktsvärdet.*
- c) *Värdet av ändringen är lägre än nedanstående tröskelvärden:*
- i) *De tröskelvärden som avses i artikel 118.1 och i de delegerade akter som antagits i enlighet med artikel 190.2 på området för externa åtgärder vid den tidpunkt då ändringen ägde rum, och*
 - ii) *10 % av det ursprungliga kontraktsvärdet för offentliga tjänste- och varukontrakt och bygg- och koncessionskontrakt och 15 % av det ursprungliga kontraktsvärdet för offentliga byggentreprenadkontrakt.*

d) Minimikraven i det ursprungliga upphandlingsförfarandet ändras inte. Varje efterföljande ändring av värdet ska uppfylla de villkor som anges i led c i detta stycke, såvida sådan ändring av värde inte följer av en strikt tillämpning av upphandlingsdokumenten eller kontraktsbestämmelser.

Leden a, c och d i första stycket i denna punkt kan också tillämpas på ramavtal.

I det ursprungliga kontraktsvärdet ska ingen hänsyn tas till prisändringar.

Det samlade nettovärdet av flera successiva ändringar i enlighet med led c i första stycket i denna punkt får inte överstiga något av de tröskelvärden som avses i det ledet.

Den upphandlande myndigheten ska tillämpa de åtgärder för offentliggörande efter upphandlingsförfarandet som föreskrivs i artikel 103."

(23) *Artiklarna 115-120 ska ersättas med följande:*

"Artikel 115

Säkerheter

1. Utom när det gäller kontrakt till låga värden får den upphandlande myndigheten, om så kan anses vara lämpligt och rimligt från -fall till -fall och efter en riskanalys-, kräva att kontraktsparterna ställer en säkerhet i något av följande syften:
 - a) För att begränsa de ekonomiska risker som är förknippade med utbetalning av förfinansieringen.
 - b) För att säkra fullgörandet av väsentliga kontraktsevenliga krav på byggentreprenader, varor eller komplicerade tjänster.
 - c) För att garantera att kontraktet fullgörs helt ***under kontraktperioden.***
2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser ***om de typer av säkerheter som kan krävas av kontraktsparterna, inklusive kriterier för riskanalys, och om maximalt belopp för varje typ av säkerhet uttryckt i procent av kontraktets totala värde.***

Artikel 116

Väsentliga fel, oriktigheter eller bedrägerier

1. ***Väsentligt fel*** innebär i denna artikel kontraktsbrott som orsakas av en handling eller en försummelse som inverkar eller skulle kunna inverka menligt på budgeten.
2. Om det visar sig att det förekommit väsentliga fel, oriktigheter eller bedrägerier i förfarandet ska den upphandlande myndigheten avbryta förfarandet och vidta alla nödvändiga åtgärder, inklusive avbrytande av förfarandet.
3. Om det efter det att kontraktet undertecknats visar sig att det förekommit väsentliga fel, oriktigheter eller bedrägerier i förfarandet eller fullgörandet av kontraktet får den upphandlande myndigheten avbryta fullgörandet av kontraktet eller när så är lämpligt, häva det.

Fullgörandet av kontrakt får även avbrytas för att kontrollera misstankar om väsentliga fel, oriktigheter eller bedrägerier.

Om väsentliga fel, oriktigheter eller bedrägerier kan tillskrivas kontraktsparten, får den upphandlande myndigheten dessutom hålla inne planerade betalningar eller återkräva redan utbetalade belopp, i en utsträckning som är proportionell till omfattningen av felen, oriktigheterna eller bedrägerierna.

4. Olaf ska utöva de befogenheter som kommissionen har enligt förordning (Euratom, EG) nr 2185/96* att utföra kontroller och inspektioner på platsen i medlemsstaterna och, i enlighet med gällande samarbetsavtal, i tredjeland och vid internationella organisationer.
5. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om tillfälligt upphävande av genomförandet av kontraktet på grund av väsentliga fel, oriktigheter eller bedrägerier ■ .”.

■

Artikel 117

Upphandlande myndighet

1. Institutionerna *i den mening som avses i artikel 2 och genomförandeorgan eller organ i den mening som avses i artiklarna 208 och 209* ska betraktas som ■ upphandlande myndigheter ■ om de tilldelar kontrakt för egen räkning *utom när de gör inköp från en inköpscentral. Avdelningar inom dessa institutioner ska inte betraktas som upphandlande myndigheter när de ingår administrativa överenskommelser sinsemellan.*

Dessa institutioner ska i enlighet med artikel 65 delegera de befogenheter som är nödvändiga för utövande av uppgiften som upphandlande myndighet.

2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om delegering av ställningen som upphandlande myndighet *och om inköpscentraler.*

Artikel 118

Tillämpliga tröskelvärden och frysningsperiod

1. Vid tilldelning av offentliga kontrakt och koncessionskontrakt ska den upphandlande myndigheten **beakta** de tröskelvärden som fastställs i artikel 4 a och b i direktiv 2014/24/EU när den väljer ett förfarande enligt artikel 104.1 i denna förordning. Tröskelvärdena avgör vilken åtgärd för offentliggörande enligt artikel 103.1 eller 103.2 i denna förordning som ska användas.
2. Om inte annat följer av undantagen och villkoren i de delegerade akter som antas enligt denna förordning ska den upphandlande myndigheten, när det gäller kontrakt vars värde överstiger de tröskelvärden som avses i punkt 1, inte underteckna kontrakt eller ramavtal med den utvalda anbudsgivaren förrän en frysningsperiod har förflutit.
3. ***Frysningsperioden ska omfatta 10 dagar om elektroniska kommunikationsmedel används, och 15 dagar vid användning av andra medel.***
4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser om separata kontrakt och kontrakt som består av flera delar samt uppskattningar av värdet på vissa offentliga kontrakt och koncessionskontrakt samt den frysningsperiod som ska iakttas innan kontraktet undertecknas.

Artikel 119

Bestämmelser om tillträde till upphandling

Deltagande i upphandlingsförfaranden ska på lika villkor vara öppet för alla fysiska och juridiska personer som omfattas av fördragen, samt för alla fysiska och juridiska personer med säte i ett tredjeland som har ingått ett särskilt avtal med unionen i fråga om offentlig upphandling enligt de villkor som anges i det avtalet. Deltagandet ska även vara öppet för internationella organisationer.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser för de intyg som ska tillhandahållas för tillträde till upphandling.

Artikel 120

Världshandelsorganisationens regler om upphandling

Om det plurilaterala avtalet om offentlig upphandling inom ramen för Världshandelsorganisationen är tillämpligt, ska möjligheten att delta i upphandling även vara öppen för ekonomiska aktörer med säte i de länder som har ratificerat detta avtal på de villkor som anges däri.

* Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2)."

(24) Artikel 131 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 4 ska ersättas med följande:

"4. Artikel 105a.1–4, 6 och 7 med undantag av led b i första och andra stycket i den punkten, artikel 106.8, 9, 11 och 13–17 samt artikel 108 ska ■ tillämpas på bidragssökande och bidragsmottagare. Artikel 107 ska tillämpas på bidragssökande. De sökande ska uppge huruvida de ■ befinner sig i någon av de situationer som avses i artikel 106.1 eller artikel 107 och i förekommande fall huruvida de har vidtagit korrigerande åtgärder enligt artikel 106.7 a.

När utanordnaren genomför de kontroller som är nödvändiga inom ramen för pågående bidragsförfaranden och befintliga avtal i enlighet med artikel 108.4 ska denne se till att den sökande eller bidragsmottagaren har getts tillfälle att yttra sig innan utanordnaren antar en rättsakt som negativt påverkar dess rättigheter."

b) Punkt 5 ska utgå.

c) Punkt 6 ska ersättas med följande:

"6. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser för förfarandet för bidragsansökningar, intyg om att den sökande inte omfattas av någon uteslutningssituation, sökande som inte är juridiska personer, juridiska personer som utgör en sökande, ■ kriterier för bidragsberättigande samt bidrag till låga belopp."

(25) *I artikel 138.2 ska tredje stycket ersättas med följande:*

"I reglerna för tävlingen ska det minst fastställas vilka villkor som gäller för deltagande inbegripet uteslutningskriterierna, ■ tildelningskriterierna, prissumman och utbetalningsarrangemangen. Artikel 105a.1–4, 6 och 7 med undantag av led b i första och andra stycket i den punkten, artikel 106.8, 9, 11 och 13–17 samt artikel 108 ska tillämpas på deltagare och prismottagare. Artikel 107 ska även tillämpas på deltagare."

(26) *I artikel 139 ska följande punkt ■ införas:*

"5a. Artikel 105a.1 med undantag av leden e och f i den punkten, artikel 106.2–4, 6–9 och 13–17 samt artiklarna 107 och 108 ska tillämpas på särskilt avsedda investeringsverktyg eller till finansiella intermediärer ■. Slutmottagare ska ge finansiella intermediärer en försäkran som undertecknats på heder och samvete om att de inte befinner sig i någon av de situationer som anges i artikel 106.1 a, b, c och d eller artikel 107.1 b och c."

(27) *Artikel 163.1 ska ersättas med följande:*

"1. Revisionsrätten ska till den institution eller det organ som berörs översända de eventuella iakttagelser som enligt dess bedömning kan komma att tas upp i den särskilda rapporten. Dessa iakttagelser ska behandlas konfidentiellt och vara föremål för ett kontradiktoriskt förfarande.

Den institution eller det organ som berörs ska i allmänhet ha sex veckor på sig för att underrätta revisionsrätten om sina svar på dessa iakttagelser. Denna period ska i vederbörligen motiverade fall avbrytas, särskilt där det under det kontradiktoriska förfarandet är nödvändigt för institutionen eller organet i fråga att få återkoppling från medlemsstaterna i syfte att färdigställa sitt svar.

Svaren från den institution eller det organ som berörs ska direkt och uteslutande behandla revisionsrättens iakttagelser.

Revisionsrätten ska se till att särskilda rapporter utarbetas och antas inom en rimlig tidsperiod, som i allmänhet inte ska överstiga 13 månader.

De särskilda rapporterna ska tillsammans med de berörda institutionernas eller organens svar utan dröjsmål översändas till Europaparlamentet och rådet, och var och en av dessa institutioner ska därefter, eventuellt tillsammans med kommissionen, besluta vilka åtgärder som ska vidtas som uppföljning av rapporten.

Revisionsrätten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de berörda institutionernas och organens svar på dess iakttagelser, liksom tidsramen för utarbetandet av den särskilda rapporten, offentliggörs tillsammans med den särskilda rapporten."

(28) *Artikel 166 ska ersättas med följande:*

"Artikel 166

Uppföljning

- 1. I enlighet med artikel 319 i EUF-fördraget och artikel 106a i Euratomfördraget ska kommissionen, de övriga institutioner och de organ som avses i artiklarna 208 och 209 i denna förordning vidta alla nödvändiga åtgärder för att rätta sig efter iakttagelserna i Europaparlamentets beslut om ansvarsfrihet samt de kommentarer som är fogade till den rekommendation om ansvarsfrihet som antas av rådet.*

2. *På Europaparlamentets eller rådets begäran ska de institutioner och organ som avses i punkt 1 rapportera om de åtgärder som vidtagits till följd av dessa iakttagelser och kommentarer, och särskilt om de instruktioner som utfärdats för de avdelningar som ansvarar för budgetens genomförande. Medlemsstaterna ska samarbeta med kommissionen genom att rapportera om de åtgärder de vidtagit till följd av iakttagelserna, så att kommissionen kan ta hänsyn till dem i sin egen rapport. Institutionernas rapporter ska också överlämnas till revisionsrätten."*

(29) I artikel 183.4 ska *första stycket* ersättas med följande:

- "4. När gemensamma forskningscentrumet deltar i bidrags- eller upphandlingsförfaranden enligt punkt 1 i denna artikel ska det inte omfattas av bestämmelserna i *artiklarna 105a*, 106 a och b, 107.1, 108 och 131.4 om uteslutningskriterier och sanktioner i samband med upphandlingar och bidrag."

(30) Artikel 190 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. Bestämmelserna i del I avdelning V kapitel 1 om allmänna bestämmelser för tilldelning av kontrakt ska även tillämpas på den upphandling som omfattas av denna avdelning, med förbehåll för de särskilda bestämmelser om tröskelvärden och förfaranden för tilldelning av kontrakt i tredjeland som anges i de delegerade akter som antagits enligt denna förordning. Artiklarna 117 *och* 120 är inte tillämpliga på den upphandling som behandlas i detta kapitel.

Detta kapitel ska gälla för

- a) upphandlingsförfaranden där kommissionen inte tilldelar kontrakt för egen räkning,
- b) upphandling av enheter eller personer som anförtrotts uppgifter enligt artikel 58.1 c när detta anges i de finansieringsöverenskommelser som avses i artikel 189.

b) Punkt 4 ska ersättas med följande:

"4. Detta kapitel ska inte tillämpas på åtgärder som omfattas av grundläggande sektorsspecifika akter som avser humanitära insatser i krissituationer, civilskyddsinsatser och humanitärt bistånd."

(31) Artikel 191 ska ersättas med följande:

"Artikel 191

Bestämmelser om tillträde till upphandling

1. Deltagande i upphandlingsförfaranden ska vara öppet på lika villkor för alla fysiska och juridiska personer som omfattas av tillämpningen av fördragen och på alla övriga fysiska och juridiska personer i enlighet med de särskilda bestämmelserna i de grundläggande akter som reglerar det berörda samarbetet. Deltagandet ska även vara öppet för internationella organisationer.
2. I de fall som anges i artikel 54.2 kan det, under exceptionella omständigheter som vederbörligen motiveras av den behöriga utanordnaren, beslutas att även medborgare i tredjeländer utöver sådana som avses i punkt 1 i den här artikeln får delta i anbudsörfarandet.

3. När det gäller tillämpningen av en överenskommelse om att för upphandling öppna de varu- och tjänstemarknader i vilken unionen är part, ska de upphandlingsförfaranden för kontrakt som finansieras genom budgeten även vara öppna för fysiska och juridiska personer med säte i andra tredjeländer än de som avses i punkterna 1 och 2 på de villkor som anges i överenskommelsen.
4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 210 med avseende på närmare bestämmelser för tillträde till upphandlingsförfaranden.”

(32) I artikel 204 ska följande stycke läggas till:

"Experter ska omfattas av *artikel 105a.1–3 och, 7 med undantag av första stycket led b och andra stycket, artikel 106.8–10, 11 a och punkterna 13–17* samt artiklarna 107 och 108."

(33) *Artikel 209 ska ändras på följande sätt:*

a) De första fyra punkterna ska bli punkt 1:

b) Följande punkter ska läggas till:

"2. Artikel 208.2–208.4 ska tillämpas."

(34) *I artikel 211 ska andra stycket ersättas med följande:*

"Denna översyn ska bland annat omfatta tillämpningen av bestämmelserna i avdelning VIII i del I och de tidsfrister som anges i artikel 163.1."

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2016.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

På rådets vägnar

Ordförande
